

شناخت انواع بیمه (۲۰)

آموزش

فصلنامه آسیا با هدف ارائه اطلاعات تخصصی در زمینه انواع بیمه‌های بازرگانی، در بخش آموزش نشریه به معرفی مفاهیم و کلیات بیمه و همچنین معرفی انواع پوشش‌های بیمه می‌پردازد. در این شماره و در ادامه این مباحث، ششمین بخش از آموزش بیمه‌های حوادث شخصی و همچنین نخستین قسمت از مطالب مربوط به معرفی بیمه‌های مسئولیت و ریسک‌های متنوع ارائه می‌شود.

بیمه‌های حوادث شخصی (۶)

سوالهایی که در رابطه با حادثه از ایشان می‌شود با صداقت پاسخ دهند. در واقع اجرای مفاد ماده فوق‌الذکر به موجب تکلیفی است که اصولاً در اغلب رشته‌های بیمه‌ای و در اجرای ماده ۱۵ قانون بیمه می‌بایست انجام شود تا بیمه‌گر بتواند به موقع علت وقوع صدمه بدنی را تشخیص داده و حدود تعهد خود را از لحاظ اینکه حادثه در شمول حوادث مورد تعهد او قرار دارد یا خیر مشخص نماید. بیمه‌گر در اغلب موارد در خصوص بعضی حوادث و یا اینکه صدمه بدنی حادث شده

موظفاند، حداکثر ظرف مدت ۵ روز از تاریخ وقوع حادثه مراتب را کتباً به اطلاع بیمه‌گر برسانند. در صورت وقوع حادثه منجر به فوت بیمه‌شده، بیمه‌گذار و یا ذینفع می‌بایست مراتب را در اسرع وقت و حداکثر ظرف مدت دو هفته از تاریخ فوت به صورت کتبی به اطلاع بیمه‌گر برسانند؛ مگر اینکه ثابت کنند عدم اطلاع به بیمه‌گر علتی خارج از اراده آنان بوده است. بر حسب مورد، بیمه‌گذار، بیمه‌شده و یا استفاده‌کننده (گان) می‌بایست مدارک مورد لزوم را به بیمه‌گر تسلیم کنند و به تمام

وظایف بیمه‌شده، بیمه‌گذار و ذینفع در صورت وقوع حادثه:

به موجب مفاد یکی از مواد شرایط عمومی مصوب بیمه‌های حوادث شخصی وظایف زیر حسب مورد بر عهده بیمه‌شده، بیمه‌گذار و استفاده‌کننده (گان) گذاشته شده است:

– به محض وقوع حادثه (غیر از حادثه‌ای که منجر به فوت بیمه‌شده شود) بیمه‌شده موظف است به پزشک و مراکز پزشکی مجاز مراجعه و دستوره‌های مربوطه را مراعات کند و خود را تحت معالجه قرار دهد. همچنین بیمه‌شده یا بیمه‌گذار

ارتباط مستقیم به وقوع حادثه دارد یا خیر نیازمند اظهار نظر پزشکی است. اصولاً به همین دلیل در قسمت بیمه‌های اشخاص شرکت‌های بیمه و از جمله در اداره خسارت بیمه‌های حادثه شخصی، بیمه‌گر از خدمات پزشک و یا پزشکان معتمد خود استفاده می‌کند. اغلب پزشکان نیز پس از اظهار نظر پزشک معالج و با بررسی مدارک مربوط اظهار نظر می‌کنند. بدیهی است در صورت نیاز به معاینه بیمه‌شده مصدوم و خصوصاً تعیین درجه نقص عضو، پزشکان معتمد پس از معاینه بیمه‌شده اظهار نظر می‌نمایند.

نکته قابل توجه اینکه اصولاً تعیین درجه نقص عضو به عهده بیمه‌گر است. لکن به موجب مفاد مواد شرایط عمومی اغلب بیمه‌نامه‌ها و همچنین بیمه حادثه شخصی در صورتی که بیمه‌گذار نسبت به نظر پزشک معتمد بیمه‌گر معترض باشد موضوع در کمیسیون متشکل از پزشک منتخب بیمه‌گر، پزشک منتخب بیمه‌گذار و یک پزشک به انتخاب دو پزشک، مطرح و نظر اکثریت کمیسیون یاد شده برای طرفین در موارد اعتراض (تعیین درجه و نسبت نقص عضو و صدمات بدنی حادث شده) لازم‌الاتباع خواهد بود.

مدارک مورد لزوم بیمه‌گر جهت تشکیل و بررسی پرونده خسارت در صورت وقوع حادثه:

غالباً بیمه‌گر تسلیم مدارک زیر را در صورت وقوع حادثه درخواست می‌نماید:

اطلاع و اعلام کتبی وقوع حادثه و درخواست رسیدگی به آن که می‌بایست در اولین فرصت و حداکثر طی ۵ روز از تاریخ وقوع حادثه به بیمه‌گر تسلیم شود. در صورتی که وقوع حادثه، منجر به فوت بیمه‌شده شود، مدت ۵ روز با نظر و توافق قبلی بیمه‌گر افزایش می‌یابد.

گواهی کامل مقامات قانونی محل حادثه (نیروی انتظامی) مبنی بر نحوه، علت و تاریخ وقوع حادثه.

تهیه و ارائه گواهی کامل پزشک معالج و مدارکی از قبیل رادیوگرافی و... به بیمه‌گر.

در صورتی که وقوع حادثه منجر به فوت بیمه‌شده شود، تسلیم مدارک زیر ضروری است:

جواز دفن و یا گواهی پزشکی قانونی با ذکر علت و تاریخ فوت.

خلاصه رونوشت فوت. شناسنامه باطل شده بیمه‌شده متوفی.

در صورتی که در بیمه حادثه شخصی، هزینه‌های پزشکی بر اثر حادثه نیز مشمول تعهدات بیمه‌گر باشد، برای دریافت هزینه‌های مربوط، ارائه اصل تمام صورتحساب‌ها و فاکتورهای هزینه‌های درمانی پرداخت شده، به بیمه‌گر ضروری است.

لازم به ذکر است در بیمه‌های حادثه شخصی و برای پرداخت غرامات پوشش‌های اصلی (فوت، نقص عضو و ازکارافتادگی کامل و دائم) فرانشیز اعمال نمی‌شود؛ لکن اخیراً در خصوص هزینه‌های پزشکی و براساس شرایط بیمه‌نامه، برخی بیمه‌گرها فرانشیز را اعمال می‌کنند. برای مثال و به علت عدم ارسال هزینه‌های جزئی، فرانشیز حداقل اعمال می‌شود، مانند کلیه هزینه‌های پزشکی تا مبلغ ..... ریال در تعهد بیمه‌گر نباشد، یا اعمال فرانشیز درصدی و یا اعمال فرانشیز هزینه‌های پزشکی سرپایی (بدیهی است در این صورت می‌بایست موضوع تعدیل نرخ حق بیمه نیز در نظر گرفته شود).

موارد فسخ بیمه حادثه شخصی:

موارد فسخ و انفساخ بیمه حادثه شخصی نیز مانند سایر بیمه‌نامه‌ها به شرح زیر است:

الف - موارد فسخ از طرف بیمه‌گذار؛ به موجب مفاد مواد شرایط عمومی مصوب بیمه حادثه شخصی، بیمه‌گذار می‌تواند بیمه‌نامه را فسخ کند. در این صورت بیمه‌گر تا زمان فسخ، حق بیمه را براساس تعرفه کوتاه مدت محاسبه می‌کند. لکن در مواردی که فسخ توسط بیمه‌گذار مستند به یکی از دلایل زیر باشد حق بیمه تا زمان فسخ به صورت روز شمار محاسبه خواهد شد.

- انتقال پرتفوی بیمه‌گر.

- کاهش و تخفیف خطر موضوع بیمه و عدم موافقت بیمه‌گر با تعدیل حق بیمه.

ب - موارد فسخ از طرف بیمه‌گر؛ در این صورت برگشت حق بیمه به صورت روزشمار محاسبه خواهد شد.

- عدم پرداخت تمام یا قسمتی از حق بیمه و یا اقساط آن در موعد یا مواعد معین.

- هرگاه بیمه‌گذار سهواً و یا بدون سوء نیت، مطالبی را اظهار نماید و یا از اظهار مطالبی خودداری کند؛ به نحوی که از نظر بیمه‌گر بیمه‌گذار موضوع خطر را تغییر داده و یا از اهمیت آن بکاهد.

- در صورت تشدید خطر موضوع بیمه‌نامه و یا تغییر وضعیت خطر بیمه‌شده؛ به نحوی که اگر وضعیت مزبور قبل از قرارداد موجود بود بیمه‌گر حاضر به انعقاد قرارداد با شرایط مذکور در قرارداد نمی‌گشت و عدم موافقت بیمه‌گذار با پرداخت و تعدیل حق بیمه.

- در صورتی که مدت بیمه‌نامه بیش از یک سال باشد در پایان هر سال بیمه‌ای

ج - انفساخ بیمه‌نامه: انفساخ بیمه‌نامه حادثه شخصی نیز مانند سایر بیمه‌نامه‌ها در صورت وقوع خطر بیمه‌شده به علت تحقق خطری است که تحت پوشش بیمه‌نامه نمی‌باشد. در این صورت بیمه‌نامه از زمان وقوع خطر بیمه‌نشده منفسخ می‌گردد. به طور مثال اگر بیمه‌شده در بیمه حادثه شخصی به علت بیماری فوت کند، از تاریخ فوت، بیمه‌نامه منفسخ و حق بیمه مدت منقضی شده براساس تعرفه کوتاه مدت محاسبه می‌شود.

بیمه‌های مسؤولیت و ریسک‌های متنوع (۱)

الف: بیمه مسؤولیت سازندگان ابنیه در مقابل کارکنان ساختمانی

تعاریف:

- ۱ - بیمه‌گر در این قرارداد شرکت سهامی بیمه آسیا می‌باشد.
- ۲ - بیمه‌گذار شخصی است که نام او تحت این عنوان در بیمه‌نامه ذکر شده است و پروانه ساختمانی به نام وی صادر گردیده است.
- ۳ - سازنده اعم است از بیمه‌گذار و یا هر شخص حقیقی یا حقوقی که به دستور بیمه‌گذار در ساخت بنا و یا ساخت و تکمیل بنا مباشرت دارد.
- ۴ - کارکنان ساختمانی، اشخاصی هستند که به صورت قراردادی در ساخت و تکمیل بنا شرکت دارند.
- ۵ - بنا ساختمانی است که مشخصات و مختصات آن در پروانه ساختمانی و این بیمه‌نامه قید شده است.

موضوع بیمه:

موضوع بیمه عبارت است از جبران غرامات جانی ناشی از صدمات جسمی وارد به کارکنان ساختمانی در حین اجرای عملیات ساختمانی در محل مذکور در جدول مشخصات بیمه‌نامه.

مدت بیمه:

اعتبار بیمه از ظهر روز صدور بیمه‌نامه شروع شده و انقضای آن ظهر روز مندرج در بیمه‌نامه می‌باشد.

وظایف و تعهدات بیمه‌گذار:

- ۱ - پرداخت حق بیمه: با صدور بیمه‌نامه، بیمه‌گذار مدیون حق بیمه مربوطه می‌شود و موظف و متعهد است که حق بیمه مذکور در این بیمه‌نامه را به بیمه‌گر بپردازد. حق بیمه به جز در مواردی که توافق خاص و کتبی بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار به

عمل آمده باشد، باید یکجا و هنگام صدور بیمه‌نامه یا در سررسید مذکور در بیمه‌نامه پرداخت گردد. به هر حال شروع تأمین بیمه‌گر منوط به پرداخت اولین قسط حق بیمه مقرر می‌باشد.

۲ - اعلام حقایق: بیمه‌گذار موظف است مطالبی را که در ارزیابی خطر مؤثر می‌باشد، در موقع تسلیم پیشنهاد به طور کامل و صحیح به بیمه‌گر اعلام کند و در طی مدت اعتبار بیمه، عواملی را که موجب تشدید خطر می‌شود ظرف مدت ۱۵ روز کتباً به اطلاع بیمه‌گر برساند.

۳ - رعایت ضوابط و مقررات: بیمه‌گذار موظف است با رعایت کامل ضوابط و مقررات ساخت و ساز، کلیه احتیاط‌های لازم را برای جلوگیری از وقوع حوادث به عمل آورده و در صورت وقوع حادثه، اقدامات لازم مانند کمک‌های اولیه را برای نجات مصدومین انجام دهد.

۴ - اعلام خسارت: به محض اطلاع از وقوع حادثه منجر به خسارت، جریان را بلافاصله و حداکثر ظرف مدت ۴۸ ساعت به اطلاع بیمه‌گر برساند.

۵ - ارسال مدارک: بیمه‌گر موظف است مدارکی که خسارت را احراز می‌نماید - و یا هر نوع مدرک دیگری که مورد نیاز بیمه‌گر باشد - تهیه و در اختیار وی قرار دهد.

۶ - بیمه‌گذار حق پذیرفتن هر نوع مسؤولیت و یا ارایه پیشنهاد و وعده پرداخت یا سازش بدون موافقت بیمه‌گر را ندارد و چنانچه بیمه‌گر بخواهد دفاع بیمه‌گذار را به عهده بگیرد و به نام او و به نفع خود خسارتی را تسویه نماید، بیمه‌گذار موظف است کلیه اطلاعات و

کمک‌های لازم را در حدود امکانات خود در اختیار بگذارد.

تعهدات بیمه‌گر:

بیمه‌گر با رعایت شرایط و مقررات بیمه‌نامه و ضمایم آن و مشروط به آنکه مسؤولیت بیمه‌گذار در قبال کارکنان ساختمانی احراز شده باشد، متعهد پرداخت خسارات ذیل می‌باشد:

- ۱ - غرامت فوت و نقص عضو دایم اعم از کلی و جزئی.
- ۲ - پرداخت هزینه‌های پزشکی ناشی از حوادث موضوع بیمه.
- ۳ - مخارج دادرسی مربوط به خسارت مشمول تعهد بیمه‌گر که بیمه‌گذار، محکوم به پرداخت آن شده باشد.
- ۴ - مخارجی که بیمه‌گذار با موافقت کتبی بیمه‌گر به عهده گرفته باشد.
- ۵ - تعهد بیمه‌گر برای کلیه موارد فوق از حداکثر مبلغ مندرج در بیمه‌نامه تجاوز نخواهد کرد.

استثنائات:

موارد ذیل از شمول تعهدات بیمه‌گر خارج است:

- ۱ - عمل عمد و یا عمل متقلبانه بیمه‌گذار و نمایندگان وی.
- ۲ - خسارت‌های ناشی از محکومیت جزایی و پرداخت جرایم.
- ۳ - جنگ، جنگ داخلی، انقلاب، شورش و اعتصاب و تعطیل کار.
- ۴ - مبلغ فرانشیز تا میزان مندرج در شرایط بیمه‌نامه.

ماده هفتم - مرور زمان دعاوی مرتبط با این بیمه، از تاریخ انقضای بیمه‌نامه دو سال می‌باشد.